

Οι ευεργεσίες των γουναράδων στη Βασιλεύουσα

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1h3WtOh>]

Εις τον ιερόν ναόν Παναγίας Καφατιανής Γαλατά σώζεται πλαξ αναμνηστική της α΄ Οκτωβρίου του 1734, εις ην αναγράφεται οτι ανηγέρθη «επικουρία των γουναράδων»; «Οι επιστάται της αγίας Εκκλησίας Φιλόδωρος γούναρης, Γεώργιος γούναρης, Στέργιος γούναρης, Δανιήλ γούναρης». Το ότι δεν ήτο απλούν επώνυμον συγγενών, αλλά δηλωτικόν επαγγέλματος φαίνεται εκ του ότι και οι αναγραφόμενοι έτεροι τέσσαρες επιστάται καταγράφονται εκ του επαγγέλματος αυτών. Εις καλείται χρυσοχός και οι τρεις κερεστεντζήδες (ασβεστοποιοί).

Πηγή: [wikimedia commons](#)

Αυτοί οι κιορκτζήδες υπήρξαν ευεργέται και του μεγαλοπρεπούς ναού του Αγίου Παντελεήμονος Κουζκουντζουκίου. Εις ιεράν εικόνα του Προφήτου Ηλίου, του προστάτου αυτών, επιγράφεται ως αφιέρωμα «του τιμιωτάτου εκ των ρουφετίων των γουναράδων, 1798». Εκ ταύτης επιγραφής συμπεραίνομεν ότι υπήρχον εν Κωνντινουπόλει πλείονα του ενός ρουφέτια γουναράδων.

Υπήρξαν ωσαύτως γενναίοι χορηγοί και εύεργέτ του εν Βλάχκα ιερού ναού των Αγίων Θεοδώρων.

Εις την αυλήν του Οικουμενικού Πατριαρχείου και εν τω προς βορράν τοίχῳ ρέει εισέτι κρουνός ύδατος. Εκεί υπάρχει μεγάλη και μεγαλογράμματος επιγραφή επί μαρμάρου γεγλυμμένη: «Το ρέον ύδωρ εκ κρηνών των του Πατριαρχείου ιδίοις αναλώμασι κοινού του ρουφετίου των γουναράδων ευσεβών μετωχετεύθη τη Εκκλησία του Χριστού και δώρον ανετέθη. Οπόσοι ουν άρδεσθε γένους παντός ανθρώπων εύχεσθε και υπέρ αυτών μιμνησκόμενοι τον τρόπον, αψηη (1798) κατά Μάϊον».

Το περίφημον αγίασμα των Βλαχερνών και ο κύκλω αυτού χώρος, είχε καταπατηθή υπό των Οθωμανώ αμέσως μετά την άλωσιν. Μετά το 1830 ηγοράσθη ο τόπος υπό της συντεχνίας των γουναράδων, κατά δε 1864 περίπου ανωκοδομήθη και ο ναός

δαπάναις αυτών.

Έτερον δείγμα εξαίσιον της ευλαβείας της συντεχνίας των εν Κωνσταντινουπόλει γουναράδων είναι το εξής: Κατά το 1680, εις εποχήν καθ' ην εν τη συντεχνία τα πρώτα έφερεν ο Μανωλάκης Καστοριανός και συγκεκριμένως τη πρώτη του μηνός Σεπτεμβρίου εμαρτύρησε ο εξ Υψωμαθίων άγιος νεομάρτυς Αγγελής (όρα σελ. 23) και δη μεταξύ του ναού της του Θεού Σοφίας και του Σεραγίου (Τοπ Καπού), καρατομηθείς διότι ηρνήθη σθεναρώς ίνα εξομώση.

Ίνα μη δοθή το άγιον αυτού λείψανον εις τους Χριστιανούς και τον τιμήσουν ως Άγιον, εδόθη διαταγή υπό των κρατουντών να ριφθή εις την θάλασσαν. Και εδώ αρχίζει η παρέμβασις των ευλογημένων γουναράδων, τη εντολή, βεβαίως, του Μανωλάκη. Εδωροδόκησαν με τριακόσια γρόσια (ποσόν μεγάλο διά την εποχήν εκείνην) τον Μουσούρ αγάν και ηγόρασαν το ιερόν λείψανον. Αλλ' επειδή αυτή η κίνησις εγένετο εν κρυπτώ και διά μη αντιληφθούν την απάτην οι κρατούντες, διέταξεν ο λόγω αγάς να ετοιμάσουν οι γουναράδες ένα δικό τους ιστιοφόρο. Πηγαίνοντας δήθεν οι Τούρκοι να ρίξουν το λείψανον εις την θάλασσαν με δικό τους πλεούμενον, το έρριξαν μέσα εις το πλοίον των Χριστιανών.

Οι γουναράδες τότε, φέροντες τον ατίμητον θησαυρόν εις το πλοίον, απέπλευσαν, έφθασαν εις την νήσον Πρώτην και το έθαψαν εν τιμή εις το Μοναστήριον της Μεταμορφώσεως.

Αυτή ήτο η προσφορά, με κίνδυνο ζωής, του ρουφετίου των γουναράδων.

Και ερχόμεθα εις τον των αργιγουναραίων διασημότερον, τον Μανωλάκη Καστοριανόν. Ως αναφέρει ο Δήμιος Σκαρλάτος ο Βυζάντιος[10] «αυτού το όνομα ευλογείται, διότι τον πλούτον, τον οποίον εκτάτο εντίμως, εδαπάνα αφειδώς εις αγαθοεργά και ιερά καταστήματα».

Υπήρξε μέγας του Γένους ευεργέτης ως και της Εκκλησίας του Χριστού. Έζησε από των αρχών σχεδόν (εγεννήθη προ του 1620) έως του τέλους του ΙΖ' αιώνος. Γενέτειρα «υπήρξεν η Καστοριά, έφερε το επώνυμον Βλαστός, ο δε πατήρ αυτού ωνομάζετο Πέτρος»[11].

Έζη οπωσδήποτε έως του 1690 περίπου, ως εμφανίζεται εν τινι εγκυκλίω γράμματι του Οικουμενικού Πατριάρχου Καλλινίκου Β' του Ακαρνάνος, κατά τη β' αυτού πατριαρχίαν (1689-1693). Όμως ερευνώντες τα των εν Κωνσταντινουπόλει αγίων Νεομαρτύρων, εύρομεν μαρτυρίαν τινά, ενισχύουσαν την άποψιν ότι έζη και πέραν του 1700. Εις το μαρτύριον της Αγίας Αργυρής (όρα σελ. 44) της κοιμηθείσης εν έτει 1721ώ και ζησάσης εν φυλακή επί δέκα και επτά έτη, καταγράφεται υπό του συγγράψαντος Καισαρίου του Δαπόντε το εξής: «Τόσον μεγάλην ανάπαυσιν

ελογίζετο την ταλαιπωρίαν ώστε όταν της εμήνυσεν ο ευλαβέστατος χριστιανός Μανώλης ο Κιουρκτζήμπασης να την ελευθερώση, εκείνη δεν εδέχθη, δεχομένη την φυλακήν ως βασιλικό ανάκτορον». Εφυλακίσθη η Αγία τω 1704, άρα ο Μανωλάκης έζη και κατά, η και μετά το έτος τούτο.

Πάντως εγκατεστάθη εις Κωνσταντινούπολι νεαράν ηλικίαν, προ του 1640 και ησχολήθη με το εμπόριον των γουναρικών αλλά και το εμπόριον κρέατος γενόμενος αρχιπρομηθευτής του σουλτάνου Μεχμέτ του Δ' (1648-1687) μεθ' ού συνεδέετο διά φιλίας, διό και εν τω παλατίω μεγάλως ίσχυε. Τούτο κατεδείχθη και επί του διαδόχου αυτού Σουλεϊμάν του Γ' (1687-1691). Κατώρθωσε ίν' επιβάλη ως Πατριάρχην Καλλίνικον Β' τον Ακαρνάνα εν ετει 1688ώ, τω όντι άριστον Πατριάρχην.

[Συνεχίζεται]

10. Όρα «Κων/πόλις», τόμος Α', σ. 540.

11. Όρα εις σ. 26 των «Επιστολών Ευγενίου του Αιτωλού», Έκδοσις Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/κης, 1992.